

DER ER STYR PÅ ANVENDELSEN AF GLYPHOSAT

STØTTET AF

Promilleafgiftsfonden for landbrug

Den faglige baggrund for at det er tilladt at sprøjte med glyphosat før høst.

Ved høsttid er det årligt tilbagevendende, at der er mediestorm om landbrugets anvendelse af glyphosat før høst af det modne korn. Den faglige dokumentation for godkendelsen af glyphosat før høst føles ofte milevidt fra mange af de oplysninger, som når frem i medierne.

Det er EU og den danske Miljøstyrelse, som er ansvarlige for at godkende glyphosat. Mistanker om at glyphosat bl.a. udgør en kræftisiko og kan udvaskes til grundvandet betyder, at glyphosat er det absolut mest undersøgte pesticid. I korthed er konklusionerne fra faglige rapporter og udredninger følgende:

1. Aktivstoffet glyphosat anses ikke af EU's fødevaremyndighed eller Miljøstyrelsen for at udgøre en risiko for udvikling af kræft. Derimod har myndighederne nu forbudt en række glyphosat-produkter, der indeholder et tilsætningsstof tallowamin, som man mener er et problematisk stof.
2. En redegørelse fra Miljøstyrelsen om anvendelse af glyphosat før høst konkluderer, at der ikke er en sundheds- eller miljømæssig risiko ved anvendelsen før høst, herunder ingen risiko for udvaskning til grundvand. Endvidere konkluderes det i redegørelsen, at anvendelsen til ukrudtsbekæmpelse før høst er i overensstemmelse med principperne om integreret plantebeskyttelse (IPM).
3. I vandværkernes boringskontrol er der siden 2012 analyseret for glyphosat. Ud af godt 5.000 analyser har én prøve i 2014 og to prøver i 2013 haft indhold over grænseværdien på 0,1 mikrogram pr. liter. Den største overskridelse har været en værdi på 0,18 mikrogram pr. liter.
4. I 2009 blev der i grundvandsovervågningen rapporteret om 9 fund af glyphosat over grænseværdien. Det var uventet og Miljøstyrelsen gennemførte en udredning. Der er ikke fundet en endegyldig forklaring på årsagerne til fundene af glyphosat, men en række

forhold tyder på problemer med daværende analysemetode og uhensigtsmæssig placering af en del kontrolboringer. Nogle af de højeste koncentrationer af glyphosat er fundet i boringer, der er placeret i grøfter, som sandsynligvis kan stå under vand. Det giver stor risiko for, at der kan ske nedsvivning af overfladevand ned langs borerøret. Det vigtigste er, at der i de følgende år igen kun er gjort sporadiske fund af glyphosat.

5. Fund af glyphosat i urin har ikke ført til at myndighederne har ændret vurderingen af glyphosat, idet de målte koncentrationer ligger under det såkaldte acceptable daglige indtag, som bliver beregnet for alle godkendte pesticider. Glyphosat bliver ikke ophobet i kroppen, og der sker stort set ingen nedbrydning. Derfor finder glyphosat, der er optaget i kroppen, vej ud via urinen.
6. Forbrugernes ønsker om produkter uden indhold af glyphosat kan imødekommes gennem kontrakter og aftaler om ikke at anvende glyphosat før høst. SEGES fraråder anvendelse af glyphosat før høst af konsumafgrøder, selv om det er en lovlig anvendelse. Vi fraråder anvendelsen på baggrund af den bekymring, der er skabt i befolkningen omkring glyphosat. Bekymringen betyder, at f.eks. malterier og møllere efterspørger produkter uden restindhold af glyphosat, selv om grænseværdierne er overholdt. Vi fraråder altså ikke anvendelsen af faglige grunde, men for at forebygge, at landbruget mister afsætningsmuligheder.
7. Omgang med kemikalier er i vores højtteknologiske samfund baseret på risikovurderinger, som er udviklet i videnskaben om toksikologi. Pesticider er den gruppe af kemikalier, som er bedst undersøgt.

Glyphosat er et effektivt middel til at bekæmpe kvik og rodukrudd før høst, hvor ukrudtet er mest følsomt. I de fleste sædskifter er det nødvendigt også at udnytte denne mulighed for at bekæmpe kvik og tidsler i foderkorn, når der samtidig skal tages hensyn til regler om efterafgrøder og rettidig etablering af vintersæd.

HENVISNINGER:

[Anvendelse af glyphosat før høst i korn. Orientering fra Miljøstyrelsen nr. 3, 2014](#)

[Glyphosاتفund i boringer](#)

[Pesticidvarslingsystemet bekræfter godkendelsen af bentazon og glyphosat](#)